

Uchwała Nr XLII/389/2022
Rady Gminy Święciechowa
z dnia 24 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 2, ust. 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) **Rada Gminy Święciechowa uchwala co następuje :**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Tracą moc:

- 1) Uchwała Nr XXXVIII/356/2021 Rady Gminy Święciechowa z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022,
- 2) Uchwała Nr XXXVIII/357/2021 Rady Gminy Święciechowa z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Święciechowa na rok 2022.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Święciechowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Machowiak

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLII/389/2022
Rady Gminy Świąciechowa
z dnia 24 marca 2022 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

DZIAŁ I

PROFILAKTYKA ALKOHOLOWA ORAZ UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH

Rozdział 1

WPROWADZENIE

§1.

Alkoholizm dotyka coraz więcej osób bez względu na płeć, wiek i pochodzenie społeczne. Napoje alkoholowe stają się nieodłącznym elementem spotkań rodzinnych, towarzyskich czy zawodowych bez względu na środowisko. Niepokojące jest zjawisko powszechnej tolerancji spożywania alkoholu przez ludzi młodych. Niejednokrotnie rodzice sami podają dzieciom tzw. alkohole słabe, np. szampan, piwo. Polska zajmuje jedno z pierwszych miejsc na liście państw pod względem ilości spożycia alkoholu przypadającego na statystycznego Polaka oraz ilości osób uzależnionych. Jak wiadomo człowiek może uzależnić się nie tylko od alkoholu ale także od innych substancji psychoaktywnych. Przystępując do opracowania gminnego programu konieczne jest uświadomienie sobie, że problemy związane z uzależnieniem od np. alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują różne szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno te wymierne, związane choćby z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością, jak i te niewymierne (cierpienie i ból). Należy zdawać sobie sprawę z tego, że szkody te dotyczą zarówno kraju, społeczności lokalnej, jak i konkretnej rodziny. Dlatego "polityka uzależnień" powinna obchodzić wszystkich i chociaż obserwacje wskazują, że w samorządach gminnych dzieją się rzeczy ważne i potrzebne, to należy wciąż doskonalić i rozwijać lokalne systemy rozwiązywania problemów uzależnień.

Rozdział 2

SAMORZĄD GMINNY A USTAWA O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI

§ 2.

Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanej dalej „ustawą”, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem

problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13¹ ust. 1 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

§ 3.

1. Realizacja zadań, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

2. Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 – ze zmianami).

3. Zgodnie z zapisami Art. 4¹. ustawy o zdrowiu publicznym prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

4. Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rada gminy ustala w drodze uchwały dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży oraz zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych wykonują także ekspertyzy dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z jednostronnymi uchwałami rady gminy oraz wydają opinię w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy).

Rozdział 3

PRZEPISY LOKALNE DOTYCZĄCE WYKONYWANIA ZADAŃ OKREŚLONYCH W USTAWIE O WYCHOWANIU W TRZEŻWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI

§ 4.

1. Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych - jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.
2. Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody gminy z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy.

§ 5.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Świąciechowa Nr 0050/10/2014 z dnia 17 lutego 2014 r.

§ 6.

1. Podmioty posiadające zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień opracowania programu wg posiadanych zezwoleń.
 - 1) spożycie alkoholu w miejscu sprzedaży - **5** punktów,
 - a) do 4,5% alkoholu oraz piwa - **5** punktów,
 - b) od 4,5% do 18% alkoholu - **2** punkty,
 - c) powyżej 18% alkoholu - **3** punkty,
 - 2) spożycie alkoholu poza miejscem sprzedaży - **19** punktów:
 - a) do 4,5% alkoholu oraz piwa - **19** punktów,
 - b) od 4,5% do 18% alkoholu - **19** punktów,
 - c) powyżej 18% alkoholu - **18** punktów
2. Ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych została ograniczona Uchwałą Nr XLII/329/2018 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia

maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018 r. poz. 3754). Ta sama uchwała reguluje zasady usytuowania na terenie Gminy Świąciechowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rozdział 4

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W GMINIE ŚWĄCIECHOWA

§ 7.

Charakterystyka Gminy.

Gmina Świąciechowa położona jest w powiecie leszczyńskim, w południowej części województwa wielkopolskiego.

Powierzchnia ewidencyjna gminy wynosi 13 447 ha, co pozwala zaliczyć ją do gmin średniej wielkości. Według stanu na dzień 30.11.2021 r. Gminę zamieszkuje 9 391 mieszkańców, z czego 3 984 mieszkańców liczy sama Świąciechowa. Podobnie jak w innych rejonach powiatu leszczyńskiego w gminie Świąciechowa dominuje rolnictwo. Rolnicy z powodzeniem uprawiają zboże paszowe i hodują trzodę chlewną. Lasy, grunty leśne i zadrzewienia zajmują 4 542 ha, tj. 33,78 % powierzchni Gminy. (Powierzchnia ewidencyjna z Zestawienia Zbiorczego Gruntów dla Gminy wg Stanu na 01.01.2021 r.)

§ 8.

Charakterystyka Gminy pod względem problemów społecznych.

1. Do głównych problemów społecznych dotyczących ludności gminy Świąciechowa należą przede wszystkim:

- 1) niepełnosprawność, długotrwała choroba;
- 2) ubóstwo;
- 3) bezrobocie, szczególnie długotrwałe z wieloma konsekwencjami dla życia jednostki i rodziny;
- 4) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, szczególnie w rodzinach wielodzietnych i niepełnych;
- 5) alkoholizm.

2. Statystyki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowa wskazują, iż ze świadczeń pomocy społecznej rodziny korzystają najczęściej z powodów:

- 1) długotrwała lub ciężka choroba - 85 rodzin (142 osób w rodzinach);
- 2) niepełnosprawność - 64 rodzin (104 osób w rodzinach);
- 3) ubóstwo - 46 rodzin (92 osób w rodzinach);
- 4) bezrobocie – 23 rodzin (51 osób w rodzinach);
- 5) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 13 rodzin (43 osoby w rodzinach);
- 6) alkoholizm - 9 rodzin (19 osób w rodzinach);
- 7) rodziny wielodzietne - 5 rodzin (26 osób w rodzinach);
- 8) bezdomność - 1 osoba;.

3. Z rozeznania pracowników socjalnych (rodzinny wywiad środowiskowy) wynika, że w rodzinach z ww. problemami społecznymi pojawia się problem nadużywania alkoholu przez członków rodzin.

4. Z informacji udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji – Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie wynika, iż w 2021 r. na terenie Gminy Świąciechowa przeprowadzono postępowania w sprawie przestępstw przeciwko rodzinie i opiece. Najczęstszym skutkiem stosowania przemocy w funkcjonowaniu rodziny jest zanik więzi rodzinnych, alkoholizm członków rodziny, brak poczucia bezpieczeństwa (szczególnie dla małoletnich) i utrata wzorców postępowania zgodnych z normami społecznymi. Sytuacja konfliktowa powoduje, że część dzieci i młodzieży większość czasu spędza poza domem, co naraża je na niekorzystny wpływ środowiska rówieśniczego.

Dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji – Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie informują o przestępstwach, gdzie źródłem był alkohol:

- 1) mandaty karne w związku ze złamaniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 16 (dot. spożywania alkoholu w miejscach publicznych);
- 2) kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwym - 18;
- 3) interwencje ogółem: 375 (w tym 22 - interwencji domowych).

Rozdział 5

STAN ZASOBÓW W SFERZE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŚWĄCIECHOWA

§ 9.

Na terenie Gminy Święciechowa funkcjonują następujące instytucje i organizacje, które w swoich działaniach realizują zadania z zakresu zapobiegania problemom społecznym, w tym przeciwdziałania alkoholizmowi:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Zespół Dzielnicowych w Święciechowie,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 6) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Święciechowie,
- 7) Szkoły i placówki oświatowe,
- 8) Parafie,
- 9) Samorządowy Ośrodek Kultury w Święciechowie,
- 10) Organizacje pożytku publicznego.

Rozdział 6

MISJA, CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 10.

MISJA: zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych.

CEL I - Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Cele szczegółowe:

- 1) ułatwienie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych;
- 2) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych;

2. Odbiorcy:

- 1) organizatorzy poradnictwa i działań wspierających;
- 2) placówki terapeutyczne;
- 3) osoby uzależnione i ich rodziny;

3. Zadania:

- 1) umożliwienie osobom z gminy Święciechowa systematycznego udziału w zajęciach terapeutycznych w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Lesznie;
- 2) finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych oraz osób doświadczających przemocy domowej, do którego zadań należy:
 - a) motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
 - b) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia;
 - c) udzielenie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, prowadzenie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej);
 - d) rozpoznanie zjawisk przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy;
 - e) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc rodzinie;
- współpraca z biegłymi sądowymi w zakresie orzecznictwa uzależnienia od alkoholu (pokrycie kosztów wydania opinii biegłych);
- kierowanie do sądu wniosków o przymusowe leczenie w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia bądź je przerwały;
- finansowanie warsztatów i szkoleń dla realizatorów zadań wynikających z programu w celu podniesienia kwalifikacji i profesjonalizmu świadczonych usług.

CEL II - Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a przede wszystkim ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Cel szczegółowy: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Święciechowa.

2. Odbiorcy:

- 1) placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy;
- 2) rodziny, w których występuje przemoc, ofiary i sprawcy;

3. Zadania:

- 1) świadczenie pomocy psychologicznej w punkcie konsultacyjnym także dla ofiar przemocy;
- 2) realizacja programu opiekuńczo-wychowawczego w ramach zajęć o charakterze terapeutycznym skierowanych dla dzieci z rodzin zagrożonych dysfunkcją.

4. Cele programu terapeutycznego:

1) Rozwojowe:

- a) budowanie poczucia wspólnoty grupowej;
- b) zaspokojenie potrzeby aktywności społecznej;
- c) zaspokojenie potrzeb wyrażania siebie;
- d) zaspokojenie potrzeby nawiązania bliskiego kontaktu z osobą dorosłą;
- e) zaspokojenie potrzeby przynależności do grupy rówieśniczej i jej aprobaty;

2) Edukacyjne:

- a) zdobycie umiejętności porozumiewania się i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami;
- b) uczenie różnych sposobów odreagowywania negatywnych emocji;
- c) doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji;
- d) dostarczenie wiedzy nt. skutecznej i nieskutecznej komunikacji;
- e) zdobycie umiejętności wyrażania uczuć negatywnych;

3) Terapeutyczne:

- a) budowanie pozytywnego obrazu siebie i zwiększenie poczucia własnej wartości;
- b) stworzenie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych;
- c) zaspokojenie potrzeby bycia ważnym;
- d) podejmowanie wspólnych działań służb i instytucji stosujących procedurę Niebieskiej karty, tj. Policja, GOPS, Sąd, GKRPA, służba zdrowia;
- e) organizacja i finansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z realizacją programu profilaktycznego.

CEL III - Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Cele szczegółowe:

- 1) wdrażanie różnorodnych form programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym;

- 2) wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy profilaktycznej, opiekuńczo- wychowawczej, edukacyjnej i aktywizującej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 3) rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem alkoholu poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problemów alkoholowych.

2. Odbiorcy:

- 1) społeczność lokalna;
- 2) dzieci i młodzież szkolna;
- 3) instytucje, organizacje, osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, opiekuńczą i wychowawczą, stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Zadania:

- 1) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem w ramach pozalekcyjnych zajęć jak, np. sportowo-rekreacyjnych, kółek zainteresowań oraz innych form;
- 2) realizacja programów profilaktycznych i warsztatów dla uczniów i nauczycieli w placówkach oświatowych na terenie gminy;
- 3) organizacja szkoleń zwiększających kompetencje osób podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 4) zakup specjalistycznej literatury i materiałów edukacyjnych w celu rozpowszechnienia ich wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.

CEL IV - Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Cel szczegółowy: wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym w realizacji zadań i programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Odbiorcy:

- 1) środowiska samopomocowe;
- 2) osoby zaangażowane w działania profilaktyczne;

3. Zadanie:

- 1) propagowanie instytucji i osób wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym w obszarze problemów uzależnień;
- 2) kontynuowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

Rozdział 7

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

§ 11.

Realizacja programu zakłada:

- 1) podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Święciechowa wobec nadużywania alkoholu oraz uzależnień behawioralnych,
- 2) udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- 3) zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem alkoholizmu na terenie Gminy Święciechowa,
- 4) zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnień.

Rozdział 8

ZASADY FINANSOWANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ŚWIĘCIECHOWIE

§ 12.

1. Wydatki na wynagrodzenia i diety, szkolenia, koszty podróży służbowych (delegacje) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Święciechowie finansowane są z budżetu gminy w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Dopuszcza się możliwość zlecenia do realizacji zadań stowarzyszeniom / organizacjom pożytku publicznego, a związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania te finansowane będą z budżetu gminy w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pod warunkiem ich wydzielenia w planie finansowym.

§ 13.

Wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świąciechowie (doposażenie pomieszczeń, artykuły biurowe, itp.) finansowane są jak w § 12.

§ 14.

Członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie, za udział w posiedzeniu komisji:

- przewodniczący Komisji oraz członkowie Komisji - 10 % minimalnego wynagrodzenia pracowników określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1690) – za każdorazowy udział w posiedzeniu Komisji potwierdzony na liście obecności,
- sekretarz Komisji pełniący jednocześnie rolę koordynatora Gminnego Programu - 30 % minimalnego wynagrodzenia pracowników określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1690) - płatne miesięcznie.

DZIAŁ II

PROFILAKTYKA NARKOMANII

Rozdział 9 **WPROWADZENIE**

§ 15. 1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 – zwanego dalej „Programem”, jak i środki na realizację tych zadań.

2. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Rozdział 10

OPIS PROBLEMU

§ 16. 1. Narkomania nie jest tylko tragedią dla ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii.

2. Źródłem danych na temat rozpowszechniania konsumpcji narkotyków są przede wszystkim badania ankietowe prowadzone przez OBOP i ESPAD (Europejskie Szkolne Badania Ankietowe) oraz dane statystyczne z instytucji leczących osoby uzależnione od narkotyków.

3. Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. W niektórych przypadkach wymagane jest odtrucie organizmu, by móc rozpocząć leczenie. Ponieważ efektywność leczenia osób uzależnionych od narkotyków jest mała na całym świecie, a więc także i w Polsce, a ryzyko wystąpienia różnego rodzaju poważnych szkód zdrowotnych znacząco wzrasta, zasadnym jest prowadzenie i finansowanie programów

redukcji szkód oraz programów rehabilitacyjnych. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

§ 17. Z informacji udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji – Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie wynika, iż w 2021 r. na terenie gminy Świąciechowa przeprowadzono postępowania w sprawie przestępstw przeciwko rodzinie i opiece. Najczęstszym skutkiem stosowania przemocy w funkcjonowaniu rodziny jest zanik więzi rodzinnych, alkoholizm członków rodziny, brak poczucia bezpieczeństwa (szczególnie dla małoletnich) i utrata wzorców postępowania zgodnych z normami społecznymi. Sytuacja konfliktowa powoduje, że część dzieci i młodzieży większość czasu spędza poza domem, co naraża je na niekorzystny wpływ środowiska rówieśniczego. Spotykanym wśród nieletnich skutkiem stosowania przemocy w rodzinie jest naśladowanie wyniesionych wzorców z domu i przenoszenie ich na kontakty z rówieśnikami. Przejawia się to wzrostem agresji już na etapie szkoły podstawowej. Z problemem przemocy zmagają się również ośrodki pomocy społecznej.

Zgodnie z danymi statystycznymi Komendy Powiatowej Policji – Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie przeprowadzono 3 postępowanie przygotowawcze z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Rozdział 11

REALIZACJA WYTYCZNYCH ZAWARTYCH W USTAWIE O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII ORAZ NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA.

§ 18. 1. Cele Programu:

- 1) ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych,
- 2) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat związany z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- 3) opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- 4) promocja zdrowego stylu życia,
- 5) zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi w okresie wakacji,
- 6) diagnoza i aktualizacja problemów związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych, stanu zjawiska i jego specyfiki środowiskowej,
- 7) unowocześnienie programów profilaktycznych i dostosowanie ich do zdiagnozowanych potrzeb,

- 8) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnień,
- 9) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie,
- 10) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej,
- 11) szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,
- 12) prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST,
- 13) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- 14) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
- 15) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby),

- 16) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny,
- 17) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- 18) zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia,
- 19) realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej (m.in.: ESPAD, „Młodzież”), prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA,
- 20) analiza danych na temat aktywności JST w obszarze ograniczania popytu na środki odurzające, substancje psychotropowe i NSP,
- 21) rozwój i konsolidacja monitoringów wojewódzkich oraz lokalnych.

2. Zadania Programu:

- 1) upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki,
- 2) organizowanie wywiadów środowiskowych, socjalnych; interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania,
- 3) upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii w szkołach, świetlicach, imprezach kulturalnych itp.,
- 4) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii i pomocy psychologicznej,
- 5) podjęcie i rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, interwencją w kryzysie, profilaktyką, terapią – spoza terenu Gminy Święciechowa,

6) inwestowanie w miejsca i placówki kulturalne, sport i rekreację – stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych - rozwojowych, rekreacyjnych, edukacyjnych, wychowawczych, kulturalnych w szkołach i innych placówkach ,

7) zaplanowanie i zlecenie realizacji programów i zajęć informacyjno-edukacyjnych wczesnej interwencji na wszystkich poziomach szkół oraz ich monitorowanie (dla dzieci, młodzieży, rodziców),

3. Odbiorcy:

1) rodzice,

2) dzieci i młodzież,

3) dorośli z grupy ryzyka,

4) osoby zajmujące się działalnością w obszarze profilaktyki,

5) liderzy młodzieżowi.

4. Realizatorzy:

1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

2) Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie,

3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

6) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Świąciechowie,

7) szkoły i placówki oświatowe,

8) Parafie,

9) Samorządowy Ośrodek Kultury w Świąciechowie.

Rozdział 12

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

